

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет психології

Кафедра педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана факультету
психології з навчальної роботи

М. М. Москаленко доц. Алла МОСКАЛЕНКО

« 31 » серпня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
ТРЕНІНГУ «СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИЩІЙ ШКОЛІ»
для здобувачів освітньо-наукового рівня
Доктор філософії

галузь знань усі галузі знань (за якими здійснюється підготовка в Університеті)
спеціальність усі спеціальності (за якими здійснюється підготовка в Університеті)
освітній рівень третій (освітньо-науковий)
освітня програма усі програми (за якими здійснюється підготовка в Університеті)
вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2021/2022
Період навчання	2 рік навчання
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	диф. залік

Викладачі: **Надія КУЗЬМЕНКО**, доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки, професор; **Євгеній СПІЦІН**, кандидат педагогічних наук, професор кафедри педагогіки, професор; **Наталія ГОЛОВКО**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки, доцент; **Микола ЖИЛЕНКО**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки, доцент; **Наталія КОШЕЧКО**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки, доцент

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__

(підпис) (ПІБ) (дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__

(підпис) (ПІБ) (дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__

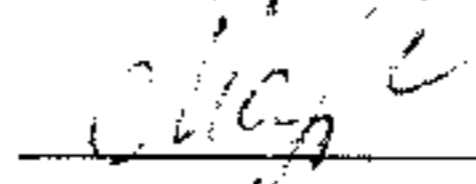
(підпис) (ПІБ) (дата)

КИЇВ – 2021

Розробники: **Спіцин Євгеній Сергійович**, професор кафедри педагогіки факультету психології, кандидат педагогічних наук. професор: **Жиленко Микола Володимирович**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки. доцент: **Кошечко Наталія Василівна**, доцент кафедри педагогіки факультету психології, кандидат педагогічних наук. доцент.

ЗАТВЕРДЖЕНО

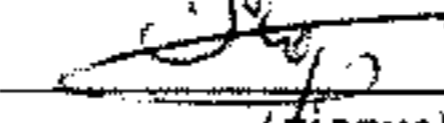
Завідувач кафедри педагогіки

_____ Марушкевич А.А.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Протокол № 1 від «30» серпня 2021 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету психології

Протокол № 1 від «31» серпня 2021 року

Голова науково-методичної комісії
_____ (Корольов Д.К.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

«31» серпня 2021 року

1. Мета дисципліни – формування у аспірантів/ад'юнктів професійно-педагогічної компетентності викладача; формування умінь і навичок використання сучасних освітніх технологій в освітньому процесі ЗВО, необхідних для майбутньої професійної діяльності, пов'язаної з успішною комунікацією та співробітництвом у вищій школі.

2. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни:

1) знати зміст курсу «Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність викладача»;

2) знати теоретико-методичні основи дисципліни «Методика викладання у вищій школі»;

3) володіння уміньми та навичками формування основних регуляторів діяльності і поведінки у тренінговій групі.

3. Анотація навчальної дисципліни: належить до переліку обов'язкових, складається із 3-х модулів. Зміст тренінгу відображає сучасну парадигму освітньої діяльності викладача вищої школи і передбачає широке застосування проблемно-пошукових і дослідницьких стратегій при організації освітнього процесу. Обґрунтовано професійно-педагогічну компетентність у діяльності викладачів ЗВО базуючись на методології використання інноваційних освітніх технологій. Забезпечує опанування та відпрацювання вмінь, навичок конструктивної комунікативної діяльності викладача при підготовці до проведення різних видів професійної діяльності викладача вищої школи.

4. Завдання (навчальні цілі): формування інтегральної компетентності: здатності розв'язувати складні задачі і комплексні проблеми у галузі професійної діяльності, що передбачає переосмислення наявних та створення нових підходів до професійної практики, загальних, предметних компетентностей: застосовувати знання у практичних ситуаціях, розуміння предметної області професійної діяльності, залучення аспірантів/ад'юнктів до різних видів навчальної діяльності студентів академічної групи.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати структуру професійної діяльності викладача ЗВО (навчальна, наукова, методична, організаційна та виховна робота). Знати зміст індивідуального плану, специфіку тайм-менеджменту, сутність педагогічної майстерності викладача, його культури та педагогічної етики	практичне заняття	опитування, виконання практичних завдань, критичне есе, залік	30%
1.2	Знати зміст навчальної діяльності викладача ВШ, методику підготовки та проведення семінарського, практичного, лабораторного заняття та лекції	практичне заняття		
1.3	Знати особливості використання під час навчальних занять сучасних освітніх технологій. Усвідомлювати складові готовності викладача до інноваційної професійної діяльності, алгоритм розвитку його IQ та EQ	практичне заняття		
1.4	Уміти застосовувати сучасні освітні технології (особистісно-орієнтовані, інтерактивні, інформаційно-комунікативні, метод проектів, тренінг). Здійснювати інтерактивні заняття, освітні тренінги, створювати презентації, слайд-шоу та навчальні проекти у ВШ	практичне заняття		
2.1	Уміти впроваджувати сучасні технології інноваційної діяльності викладача: менторінг, фасилітація, модерація, коучинг, медіація, форсайт, гостинг	практичне заняття	оцінювання проведення вправ, виконання творчої роботи, колажу, інтерактивної мультимедійної міні-лекції, залік	50%
2.2	Володіти ресурсами технології дистанційного навчання; онлайн платформами його втілення (Skype, Zoom, Classroom, Google Teams, Google Meet, Classtime, Online Test Pad, Google Forms, «KNU Education Online» і т.п.)	практичне заняття		
2.3	Уміти здійснювати методичну діяльність викладача ВШ, використовувати інноваційні освітні технології. Володіти методикою розробки складових робочої програми навчальної дисципліни: матеріалів до поточного та підсумкового контролю, можливістю їх модифікації в умовах організації дистанційної освіти	практичне заняття		

2.4	Володіти вміннями пошуку, відбору, обробки, систематизації інформації для втілення організаційно-педагогічної діяльності викладача ЗВО; володіти методикою підготовки запитання на засідання кафедри; алгоритмом діяльності викладача, що призводить до усвідомленого відповідального вибору студентами дисциплін	<i>практичне заняття</i>		
2.5	Уміти самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати інформацію з різних джерел для реалізації: змісту виховної діяльності викладача ЗВО, методики підготовки та проведення позааудиторного заходу профорієнтаційного змісту; методики самовиховання та саморозвитку викладача	<i>практичні завдання, педагогічні ситуації</i>		
2.6	Уміти застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях професійної діяльності. Уміти використовувати новітні техніки трансакційного аналізу, арт-терапії, позитивної психології, їх ресурсні можливості для профілактики та корекції професійного вигорання викладача, попередження педагогічних конфліктів у ЗВО, управління ними; для професійного та духовного зростання особистості у ВШ	<i>практичні завдання, педагогічні задачі</i>		
2.7	Уміти адаптуватися до нових ситуацій	<i>практичні завдання, тренінгові вправи</i>		
3.1	Здатність до використання інноваційних технологій у освітньому процесі	<i>підготовка презентацій, аналітичних матеріалів, доповідей</i>	<i>оцінювання виступів, розробки семінару, практичного, виховного заходу, презентацій, залік</i>	
3.2	Здатність спілкуватися у діалоговому режимі у процесі застосування сучасних освітніх технологій	<i>лекції, підготовка доповідей, вирішення практичних завдань</i>	<i>контрольні завдання, залік</i>	10%
3.3	Здатність бути критичним і самокритичним, будувати міжособистісні стосунки, працювати в тренінговій групі	<i>обговорення конфліктних ситуацій, проведення вправ</i>	<i>вправи, залік</i>	

3.4	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних міркувань (мотивів)	<i>обговорення рішень до ділових рольових ігор, практичних ситуацій</i>	<i>контрольні завдання, програма проф. розвитку, залік</i>	
4.1	Автономно і відповідально усвідомлювати межі своєї компетентності та дотримуватися норм професійної етики	<i>захист практичних завдань</i>	<i>виконання практичних завдань, залік</i>	10%
4.2	Знаходити необхідну інформацію з різних джерел, упорядковувати її, оцінювати її достовірність, пояснювати значущість, приймати обґрунтовані рішення			
4.3	Відповідати за результати рішень під час створення і реалізації проектів			
Разом				100%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)																		
	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	2.7	3.1	3.2	3.3	3.4	4.1	4.2	4.3	
Знання 1. Сучасні передові концептуальні та методологічні знання в галузі науково-дослідницької та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей знань.	+	+	+	+															
Знання 2. Знання методологічних принципів та методів науково-педагогічного дослідження.	+	+	+	+															
Уміння 1. Формулювати робочі гіпотези досліджуваної проблеми, які мають розширювати і поглиблювати стан наукових досліджень в обраній сфері.					+	+	+	+	+	+	+								
Уміння 2. Здійснювати моніторинг наукових джерел інформації відносно досліджуваної проблеми					+	+	+	+	+	+	+								
Уміння 3. Здійснювати процедуру встановлення інформаційної цінності джерел шляхом порівняльного аналізу з іншими джерелами.					+	+	+	+	+	+	+								
Уміння 4. Визначати методологічні принципи та методи науково-педагогічного дослідження в залежності від об'єкту і предмету, використовуючи міждисциплінарні підходи.					+	+	+	+	+	+	+								
Комунікація 1. Демонструвати здатність презентувати результати досліджень на міжнародних наукових конференціях, семінарах.												+	+	+	+				
Автономність і відповідальність 1. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.																+	+	+	
Автономність і відповідальність 2. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.																+	+	+	

7. Схема формування оцінки:

7.1. Форми оцінювання аспірантів/ад'юнктів:

Контроль здійснюється за кредитно-трансферною накопичувальною системою. Для отримання заліку аспірантами/ад'юнктами потрібно розробити *план-конспект семінарсько-практичного заняття із використанням сучасних освітніх технологій*, підготувати: методичну розробку позааудиторного заходу профорієнтаційного спрямування; довідку, проект рішення кафедри щодо вдосконалення освітнього процесу з дисципліни, що забезпечуються кафедрою; *есе, колаж*, творчу письмову роботу; змоделювати навчальний проект, *програму професійного розвитку майбутнього викладача ВШ*.

Семестрове оцінювання:

Оцінювання за формами контролю:

	<i>Min. – 60 балів</i>	<i>Max. – 100 балів</i>
Усна відповідь, створення міні-презентацій	5	10
Виконання практичних завдань (розв'язання педагогічних задач, ситуацій)	6	10
Розробка плану-конспекту семінарсько-практичного заняття із використанням сучасних освітніх технологій	12	20
Розробка документів на засідання кафедри (довідка, проект ухвали)	6	10
Проведення тренінгових вправ	6	10
Методична розробка позааудиторного заходу	6	10
Створення есе, колажу, творчих письмових робіт	10	15
Моделювання навчального проекту, програми професійного розвитку майбутнього викладача ВШ	9	15
Разом	60	100

7.2. Організація оцінювання:

Оцінювання аспірантів/ад'юнктів здійснюється під час усіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час занять оцінюються: розробка семінарсько-практичного заняття із використанням сучасних освітніх технологій, розв'язання педагогічних задач, ситуацій, участь у дискусіях, проведення тренінгових вправ, створення есе, колажу, творчих письмових робіт, моделювання навчального проекту, програми професійного розвитку майбутнього викладача ВШ. Максимальна кількість балів за роботу аспіранта протягом семестру дорівнює 100 балів.

7.3. Шкала відповідності оцінок:

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план:

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		практичні	С/Р
1	<p>Тема 1. Структура професійної діяльності викладача ВШ (навчальна, наукова, методична, організаційна та виховна діяльність). Індивідуальний план викладача. Тайм-менеджмент, селф-менеджмент викладача ЗВО.</p> <p>Педагогічна майстерність викладача, внутрішня та зовнішня педагогічна техніка, методи їх вдосконалення. Особистість викладача, його культура та стилі спілкування.</p>	2	6
2	<p>Тема 2. Зміст навчальної діяльності викладача ВШ, методика планування навчальної роботи.</p> <p>Методика підготовки та проведення лекції, семінарського, практичного, лабораторного занять. Особливості використання під час навчальних занять сучасних освітніх технологій. Формування готовності викладача до інноваційної професійної діяльності.</p>	2	6
3	<p>Тема 3. Специфіка реалізації сучасних освітніх технологій (особистісно-орієнтованих, інтерактивних, інформаційно-комунікативних, методу проектів, освітнього тренінгу тощо).</p> <p>Підготовка інтерактивного заняття, наочної презентації, створення слайд-шоу та завдань проектного навчання. Методика здійснення освітнього тренінгу у ВШ. Розвиток IQ та EQ (емоційного інтелекту) викладача ЗВО.</p>	2	12
4	<p>Тема 4. Сучасні технології інноваційної діяльності викладача (менторінг, фасилітація, модерація, медіація, коучинг, форсайт, гостинг тощо)</p> <p>Сутність, переваги, ризики та ресурси технології дистанційного навчання; онлайн платформи його втілення (Skype, Zoom, Classroom, Google Teams, Google Meet, Classtime, Online Test Pad, Google Forms, «KNU Education Online» і т.п.)</p>	2	12
5	<p>Тема 5. Зміст методичної діяльності викладача ВШ, її складові. Формування готовності викладача до використання інноваційних освітніх технологій. Методика розробки складових робочої програми навчальної дисципліни та відповідного дидактичного супроводу (наочності, роздаткового матеріалу, матеріалів до поточного, модульного та підсумкового контролю тощо). Можливості їх модифікації в умовах організації дистанційної</p>	2	12

	освіти.		
6	Тема 6. Зміст організаційно-педагогічної діяльності викладача ЗВО. Методика підготовки питання на засідання кафедри, спрямоване на вдосконалення однієї з форм організації навчання чи видів навчальних занять. Алгоритм діяльності викладача щодо залучення студентів до науково-дослідницької роботи. Презентації планів роботи студентських гуртків, оголошень щодо їх створення.	2	6
7	Тема 7. Зміст виховної діяльності викладача ЗВО. Методика підготовки позааудиторного заходу профорієнтаційного змісту (для: а) старшокласників (10-11 кл.) – щодо вступу до бакалаврату; або б) бакалаврів щодо вступу до магістратури – на вибір аспіранта). Структура методичної розробки виховного заходу.	2	6
8	Тема 8. Підвищення кваліфікації викладача ВШ. Методика самовиховання та самовдосконалення викладача. Новітні техніки та технології трансакційного аналізу, арт-терапії, позитивної психології, їх ресурсні можливості для профілактики та корекції професійного вигорання викладача, попередження та розв'язання педагогічних конфліктів у ВШ. Педагогічна етика та такт викладача.	2	12
9	Консультація	2	
	ВСЬОГО:	18	72

Загальний обсяг **90 год.**, в тому числі:

Практичні – **16 год.**

Консультація – **2 год.**

Самостійна робота – **72 год.**

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Гапоненко Г.М. Методика викладання природничих дисциплін. Режим доступу: http://irbisnbuy.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuy/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/znppo_2011_9_30.pdf
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. К., 2004. 352 с.
3. Етичний кодекс університетської спільноти (Ухвалений на конференції трудового колективу Київського національного університету імені Тараса Шевченка, протокол №2, від 27.12.2017 року). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://nmc.univ.kiev.ua/doc.htm>
4. Кошечко Н.В. Методика викладання у вищій школі. Навчальний посібник. К.: Обрії, 2013. 114 с.
5. Методика викладання у вищій школі: навч. посібник / О.В. Малихін, І.Г. Павленко, О.О. Лаврентьева, Г.І. Матукова. К.: КНТ, 2014. 262 с.
6. Марушкевич А.А., Спіцин Є.С. Педагогіка вищої школи. Підручник. К.: ВПЦ «Київський університет», 2014. 274 с.
7. Нісімчук А.С., Падалка О.С., Шпак О.І. Сучасні педагогічні технології: Навч. посібник. К.: Просвіта, 2000. 368 с.
8. Організація асистентської педагогічної практики аспірантів (методичні рекомендації для аспірантів/ад'юнктів II року навчання / Укладачі: Вижва С.А., Марушкевич А.А., Спіцин Є.С., Кошечко Н.В., Сатановська Л.С. Київ-Ніжин: Видавець Лисенко М.М., 2015. 148 с.
9. Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (Введено в дію наказом ректора № 716-32 від 31 серпня 2018 року) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://nmc.univ.kiev.ua/doc.htm>
10. Професійно-педагогічна компетентність науково-педагогічного працівника: Навчальний посібник / А.А. Марушкевич та ін. К.: ВПЦ «Київський університет», 2018. 202 с.

Додаткові:

1. Беседа Я., Кошечко Н.В., Постоюк Н.В. Перспективи розвитку емоційного інтелекту викладачів та студентів у закладах вищої освіти засобами педагогічної конфліктології. Кафедра педагогіки Київського університету: історичний поступ та сучасність. Науковий збірник (статті авторів-учасників Міжнародної науково-практичної конференції (10 квітня 2020 р.). Київ: ЦП «Компринт», 2020. С. 149-159.
2. Васянович Г.П. Педагогічна етика. Навчально-методичний посібник. Львів, «Норма», 2005. 344 с.
3. Кошечко Н.В. Інноваційні технології навчання студентів з педагогічної конфліктології. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Педагогіка. К.: ВПЦ «Київський університет», 2018. Вип. 1 (7). С. 31-36.
4. Кошечко Н.В. Ефективна професійно-педагогічна комунікація викладача ЗВО: профілактика та розв'язання педагогічних конфліктів у вітчизняній вищій школі // Професійно-педагогічна підготовка викладачів: Колективна монографія / гол. ред. А.А. Марушкевич. К.: ВПЦ «Київський університет», 2018. С. 217-269.

5. Кошечко Н.В. Освітній тренінг з педагогічної конфліктології у практичній підготовці майбутніх викладачів // Практична підготовка фахівців освітньої сфери у науково-педагогічній спадщині учених-педагогів: матеріали наукового «круглого» столу, 27 квітня 2018 року / За заг. ред. А.А. Марушкевич. Рига, Латвія: Видавництво «Балтія Паблішинг», 2018. С. 104-113.
6. Кошечко Н.В. Профілактика синдрому «емоційного вигорання» викладача ЗВО. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Педагогіка. – К.: Київський університет, 2016. Вип. 3. С. 21-28.
7. Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі. Режим доступу: <https://pedmasterpnpu.webnode.com.ua/news/metodika-navchannya-prirodnichikh-distiplin-u-serednij-ta-vishchij-shkoli-xxv-karishinski-chitannya/>
8. Одерій Л.П. Менеджмент якості вищої освіти: методи і механізми: Навч. пос. К., 1995. 100 с.
9. Скідін О.Л. Основи використання соціальних технологій в управлінні ВНЗ: Навчальний посібник. Запоріжжя: ЗДУ, 2003. 277 с.
10. Сенке В.Я. Умейте властвовать собой, или беседы о здоровой и больной личности. Новосибирск: Наука, 1991. 240 с.
11. Освітні технології. За ред. О.М. Пехоти. Навчально-методичний посібник. К., А.С.К. 2001. 348 с.
12. Педагогіка (у структурно-логічних схемах та таблицях): [Навчальний посібник] / А.А. Марушкевич, Є.С. Спіцин, Н.В. Кошечко. К.: ЦП «Компринт», 2020. 91 с.
13. Чернилевский Д.В. Дидактические технологии в высшей школе: Учебное пособие для вузов. М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2002. 437 с.
14. Шляхтун П.П. Методика викладання соціально-гуманітарних дисциплін навч. посібник / П.П. Шляхтун. К.: Академія, 2011. 224 с.
15. Marushkevych A.A., Koshechko N.V., Postoiuk N.V. Educational training in the prevention of pedagogical conflicts at higher school. The 13th international conference DisCo 2018: «Overcoming the Challenges and the Barriers in Open Education». 2018. P. 299-321, (indexed in Web of Science). <http://disconference.eu/wp-content/uploads/2017/01/DisCo-2018-Overcoming-the-Challenges-and-Barries-in-Open-Education-13th-conference-reader.pdf>

10. Додаткові ресурси:

Зміст занять, презентації, завдання для підготовки до практичних занять, тренінгові вправи, зразки есе, електронних колажів, інтерактивних мультимедійних міні-лекцій, програм професійного розвитку, запитання для самоперевірки можна отримати через електронну пошту викладачів: spizin.evg@gmail.com, zhylenko@knu.ua, nkoshechko@ukr.net